

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Katoliški — krščanski“.

Takoimenovana »katoliško-narodna« stranka je znana danes vsakomur, kdor se peča z javnim političnim življenjem. Tej stranki zrastle je mogočno greben, tako, da gleda okrog sebe ošabno, kakor kakšna v največji meri nečimerna deklina. Ta stranka, ki se čuti nekako od Boga izvoljeno, prisvaja si vse mogoče in nemogoče zasluge za narod in svoj program smatra za nekake narodne dogme.

Imeli smo pogosto priliko prepričati se o frazerstvu in lažipolitiki te stranke. Med drugimi svojimi frazami in hinavsko zavitimimi lažmi je trditev klerikalne stranke in njenih listov tudi ta, da se le na podlagi »njihovega katoličanstva« da doseči pravičen mir med raznimi narodi in stanovi.

Ta povsem napačna trditev (po mnogih dokazih) šepa na obe nogi. Zadnji dokaz je bila borba za celjsko gimnazijo. Tu smo videli, da sta na podlagi »krščanstva« ali »katoličanstva« glasovala dva poslanca Fuchs in Morsey za nepravilno stvar in prilila olja v ogenj še večjemu sovraštvu Nemcev do nas Slovencev. In mi slovenski brezverni, brezbožni liberalci naj molče priklonimo svojo glavo nad toliko krščansko pravico!? In mi naj tudi rečemo: Tu se je delila pravica na katoliški podlagi? Kdo se ne bi smejal? Mi pravimo: Tako krščanstvo in katoličanstvo, kakor ju imajo v mislih naši slovenski požlindrani klerikalci, tako katoličanstvo ne bode nikdar naredilo miru med narodi, temveč povsod se bodo upirali elementi, ki imajo kaj resničnega pravicoljubja in poštenja v sebi, takemu grdemu, za svoj in le za svoj namen delujočemu klerikalizmu. Klerikalizem je nepravilčen vsakemu narodu, tako tudi slovenskemu. Če zadene slovenski rod nesreča, da bode imel za svoje zastopnike razne šusteršiče, prodali bodo taki možje za pol vreče 3% žlindre njegov jezik in vse pravice.

Tega pa nas varuj Bog! In lahko bi se v prihodnosti marsikaj zgodilo, če bi klerikalizem prišel do občne veljave, kar bi ne bilo v korist nam Slovincem. Naši

duhovniki fanatizujejo ljudstvo do skrajnosti. Ljudstvo jim verjame vse in si niti ne upa misliti, da bi njegov dušni pastir zamogel imeti napačne misli in nazore. Pri volitvah mu slepo verjame in voli vse, kar mu zapiše duhovnik na list. Da bi pa ljudstvo spregledalo, tega še ni upati kar čez noč, in če tudi izpregleda, bode se dalo strašiti še nekaj časa s peklom in vero. Klerikalci sploh trdijo, da duhovnik ne more delovati drugače kakor za ljudstvo. To seveda podprejo zopet s svojim krščanstvom in katolištvom. Mi slovenski liberalci pa pravimo: Vsaka šola nekaj velja, ravno tako bode slovensko ljudstvo mnogo veljala ta šola, ko vse zaupa duhovništvu in njega internacionalnemu klerikalizmu.

Duhovnik postane lahko, kakor vsak drug posveten klerikalec, nasprotnik svojega rodu in pristaš nasprotne stranke. To naj si posebno zapišejo nad vrata v uredništvu »Eдинosti«, oziroma v stanovanjih raznih političnih »skremžencev«, ki povzdigujejo klerikalne duhovnike v deveta nebesa.

Da katoličanstvo še ni garancija za prosto razvijanje drugih narodnostij (razven rimske), hočemo citirati v dokaz iz hiperkatoliškega »Slovenca«, ko popisuje v njem neki P. Stavešenski iz Hrvatske volitve v mesecu decembru 1901.

»Slovenec« št. 275.: (Žalostni odnošaji.) »Žalibog, da se je v novjšem času tudi v tem stanu (hrvatskem duhovništvu) našlo le preveč vladinih privržencev, ki so prestopili v mažaronsko družbo (hrvatski duhovnik v mažaronsko družbo!!) Pri zadnjih volitvah je upotrebila mažaronska stranka ravno duhovnike, da porazi opozicijske kandidate. To se je zgodilo v štirih kotarjih. V novi hrvatski sabor pride tedaj nenavadno mnogo plemenitašev kot zastopnikov hrvatskega ljudstva, kako ga bodo zastopali, si moramo lahko misliti že potem, ker so se kot na viden neodvisni poslanci prodali v vladni tabor. Njih je vleklo v saborsko dvorano vse kaj drugega, nego ljubizen do hrvatskega naroda, kajti

ko bi ta jim bil pri srcu, bi morali ostati v protivnem taboru. Isto moramo reči o duhovnikih, ki so prestopili v mažaronsko družbo. Res v neugoden položaj morajo priti radi svojih mažarskih nazorov, katerih so se oklenili gotovo le iz kakšne začasne koristi, a ne iz prepričanja. Vsekako pa stoje v protivju z mišljenjem hrvatskega naroda, (ki jih je pa vendar volil!!!), ki je svojega duhovnika smatral vedno za svojega branitelja v vseh zgodah svojega življenja.

Kaj hočemo pristaviti na to odkritosrčno izpoved katoliškega »Slovenca«? Ničesar drugega kakor v Lampetovem duhu reči:

To vse je na podlagi krščanstva, da je prestopilo preveč duhovnikov Hrvatov k mažaronski stranki, tedaj — pravilno.

In ne smatra tudi slovensko ljudstvo »svojega duhovnika vedno za svojega branitelja v vseh zgodah svojega življenja«? Ali ne voli tudi ono to, kar mu veli duhovnik? Ali se sme zanesti nanj? Ali ni morda (za sedaj na skrivnem) »v protivju z mišljenjem slovenskega naroda«? Odgovorite na ta vprašanja razni gostobesedni klerikalni pridigarji. Kako je vendar to mogoče, da je duhovnik v nasprotju z mišljenjem ljudstva? Pri nas je dogma! Duhovnik je nezmotljiv v politiki. Na Hrvatskem menda je drugače, kakor se da posneti iz »Slovenca«. Pri nas se piše in govori o duhovnikih: Z Bogom za ljudstvo! S čim gredo na Hrvatskem duhovniki proti ljudstvu? Menda vendar ne s hudičem? V 295. številki »Slovenca« je zopet cel uvoden članek o hrvatskih volitvah. Tukaj jih pa navaja z imeni in pove, da so škofje vedeli, da bodo voljeni nekateri duhovniki na program mažaronske stranke. Rekli pa niso ničesar. »Tako so molčali enkrat ogrski čuvarji Siona, dokler jim niso framasoni plačali ta molk s proticerkvenimi postavami. Vprašajmo se, kakšno ljudstvo bode odgojilo hrvatsko svečenstvo, ko se s škofovim znanjem gode med duhovniki na pohujšanje ljudstva take, disciplini katoliške cerkve na-

sprotujoče nečuvnosti«. Tako »Slovenec« Mi se tudi vprašamo: Kakšno ljudstvo bode odgojilo slovensko svečenstvo, ko se s škofovim znanjem gode po raznih krajih nemoralnosti, ki pohujšujejo ljudstvo in tudi naukom katoliške cerkve nasprotujejo? Pravzaprav se nam ni potreba popraševati, ker sadovi že poganjajo in vidimo na žalost vseh Slovencev, da bode naša politikujoča duhovščina demoralizirala slovensko ljudstvo do kosti v vseh ozirih. Kakor je za Hrvate nesreča mažaronska stranka, tako je nam Slovincem klerikalna, razlika je samo ta, da prva že sedaj odločno nasprotuje hrvatskim težnjam, pri nas si pa ne upa. Če pride pri nas do veljave, bode pa za nas ravno tako nevarna in to mišlimo na krščanski podlagi.

V Ljubljani, 24. februarja.

Ukaz finančnega ministra.

Finančno ministrstvo je izdalo na vse deželne finančne oblasti ukaz, ki graja počasnost v reševanju raznih prošenj in pritožb v davčnih zadevah. Zgodilo se je že, da so se take vloge rešile čez leto dni. Finančno ministrstvo se zopet sklicuje na humaniteto ter zapoveduje napram strankam več paznosti in skrbi. — Takih ukazov je že izšlo več, ne da bi se opazilo kako zboljšanje odnošajev pri finančnih oblastvih. Nekoliko je pač tudi krivo skoparjenje z delavnimi močmi.

Dijaški nemiri na Ruskem.

Spomladi l. 1901 so velikošolci vseh ruskih vseučilišč štrajkali. V Petrogradu, Moskvi in Harkovu so bile velike poulične demonstracije, katere so skušali kozaki udušiti z nagajkami in knutami. General Vanovski, bivši vojni minister, je postal naučni minister ter je z najlepšimi obljubami pomiril dijaštvo. Vse se je nadejalo liberalnih, svobodomislernih reform. Časopisje je smelo razpravljati vseučiliške zadeve, kar ni bilo dovoljeno že od l. 1880., vsi profesorji, dekani in rektorji so bili vprašani za mnenje, kako naj se izvrše zahtevane reforme. Dijaštvo je zahtevalo,

rem jo je baje paganstvo vlačilo, pri nas, med malim slovenskim narodom, je sedanjost še vedno taka, da velja ženska za stvaritev druge, to se pravi nižje vrste. Po telesu je sicer svobodna, v tem pogledu nimamo turških razmer, kjer se ženska s telesom in dušo zapira v harem, tako, da jo opazuje svet le pri omreženih oknih. Naše ženstvo sicer ne živi po haremi, ali resnica pa je, da naše ženstvo s svojimi dušami tiči pravzaprav v haremu, tako, da se moči teh duš, ako bi se hotele samostojno razviti, takoj zadenejo ob paže, ob stropce, ob mreže, za katere jo zapira prosvitljena doba prosvitljenih naših časov! Da gre pri tem v izgubo veliko duševnih močij, je čisto gotovo. Trditev, da so možgani ženske veliko, veliko slabjši od možganov moških, je več ali manj sama fraza, ta trditev vednostno nikakor ni dokazana, in vsakdanje življenje je tudi ne podpira, ko vendar skoraj vsakdo med nami pozna zakon, v katerem je »ona« mnogo bolj, če pa že ne mnogo bolj, pa vsaj toliko prebrisana, kakor on. To je gola resnica. In če bi se bilo v prvi dobi človeštva splošno mnenje zasukalo tako, da bi bila ženska takoj od pričetka tisti delokrog prevzela, kojega dandanes moštvo opravlja, in moštvo delokrog dana

LISTEK.

Žena in javnost.

V splošnem slovenskem ženskem društvu predaval dr. Ivan Tavčar.

Velespoštovana skupščina!

Preden se lotim predmeta svojega predavanja, dovolite mi nekaj splošnih opomb.

Naznanilo se je svoj čas visoki policijski oblasti, da hočem nekako pod pokroviteljstvom splošnega slovenskega ženskega društva javno predavati, in sicer pod zaglavjem »Žena in politika.« Deželna vlada je predavanje, ki bi niti čin društva ne bilo, ker naj je ravno vsakemu pristopno, prepovedala, češ, da žensko društvo ni politično društvo, in da se zategadelj s politiko tudi pečati ne sme. Ne prihaja mi na misel, osebno kritiko spregovoriti o dotični prepovedi naše deželne vlade. Vendar pa smem izreči, da je prepoved mojega prvega predavanja pognala iz tiste ozkosrčnosti, s katero so se od nekdanj odlikovale avstrijske policijske oblasti. Politična društva v pomenu zakona so tista, ki se dejansko pečajo z aktivno politiko, ki imajo v tej politiki svoj delokrog, ki takorekoč z agitacijami, s postav-

ljenjem in podpiranjem kandidatov sama posegajo v dnevno politiko. Za ta društva veljajo posebni predpisi. Vzlic temu pa so mogoče splošne razprave o političnih vprašanjih v tako imenovanih nepolitičnih društvih, kojih namen je razširjati s predavanji duševno obzorje svojih členov.

Splošna izobrazba zahteva mnogo znanja o političnih problemih. Dandanes mora vsak izobražen človek nekaj vedeti o državnem gospodarstvu, o zunanji politiki!

Vendar pa menim, da vas bo vsaj nekoliko zanimalo izvedeti, kako takoimenovani voditelj narodne napredne stranke misli o ženskem gibanju, ki se zadnje čase pojavlja mej nami Slovinci, iz katerega gibanja se je brez dvojbe rodilo tudi splošno slovensko žensko društvo. Pri nas živi še mnogo olikanih mož, ki vašega gibanja ne opazujejo s posebno ljubeznijo in ki menijo, da je žensko vprašanje tudi za naše čase rešeno s svetim pismom, kjer čitamo, da je Bog Evo samo zategadelj ustvaril, da bi Adamu v raju preveč dolg čas ne bilo. To egoistično stališče, koje možki še dandanes prav radi zastopajo in zagovarjajo, pa je, in naj si izhaja iz svetega pisma, še prav močno zastarelo, morda ravno zategadelj, ker izhaja iz svetega pisma. Drugi narodi

so se ga več ali manj že otrsli, pri malem slovenskem narodu pa je še v polnem cvetu, in dosti je mož mej nami, ki bi se čutili močno užaljene, ako bi se jim očitalo, da niso resni, ki pa vendar z vso resnostjo trdijo, da ženska sodi zgolj k loncem v kuhinjo in k otrokom v zibelkah! Če bi na primer dandanes vstal človek moškega spola ter pričel oznanjati novo vero, da gre ljubljanskemu ženstvu nekaj zastopnic v mestnem svetu ljubljanskem, bi ga inferijorni duhovi zasramovali, in cela ljubljanska javnost bi ga štela mej blazne, kakor jih mnogo polni zaduhle prostore našega Studenca. In morda bi ljubljanska javnost tudi prej ne mirovala, dokler bi takega preroka v resnici ne spravila na Studenec. Za svojo osebo pa sem popolnoma prepričan, da bode ljubljansko ženstvo čez petdeset let imelo svoje zastopnice v občinskem svetu našega mesta! Samo škoda, da premnogi, ki smo danes tukaj navzoči, ne bomo doživeli omenjene dobe, ko se bode pokazalo, da sem bil resničen in dober prerok v tej zadevi.

Ali ne pečajmo se s prihodnostjo, temuč ostanimo pri sedanjosti. Naj se piše, govori in na vse strani oznanja, da je krščanstvo dvignilo žensko iz praha, po kate-

da se odpravijo vladni, uniformovani vo-
huni, da so odprta vseučilišča dijakom
vseh narodnosti, da se dovoli tudi žen-
stvu študovati, da se smeje dijak zbirati
in imeti svoja društva. Vanovski je ob-
ljubil vse, a že v oktobru je v Moskvi
svoje obljube preklical ter uveljavil zopet
staro reakcijo. Profesorji, dijaki in časo-
pisi so morali molčati. Seveda je začelo
kmalu vreti. V Harkovu so se dijaki v
novembru uprli prof. kemiku, ki predava
že 30 let iz vedno istega rokopisa brez
ozira na moderne napredke. Izključenih
je bilo zato 200 dijakov! Zato so štrajkali
dijaki vsega vseučilišča, politehnike in ve-
terinarske šole. Dijaki in delavci so de-
monstrirali, in 8 dni so divjali policaji
in kozaki po ulicah. Več sto oseb je bilo
aretovanih in nad 600 dijakov izključenih,
vseučilišče pa do novega leta zaprto. V
Petrogradu, Moskvi in Kijevu pa so se
dijaki izrekli solidarne z dijaki v Harkovu.
Izjavili so, da štrajkajo, dokler ne bo 600
izključenecv zopet sprejetih. Dne 6. t. m.
so v Kijevu sklenili dijaki štrajk. Dne 15.
t. m. so se začele poulične demonstracije,
katerim so se seveda pridružili tudi de-
lavci. Nad 10.000 oseb je demonstriralo z
rudečimi zastavami in pelo revolucionarne
pesmi. Dne 17. t. m. je naraslo število na
30.000. Kozaki in nagajke so zopet delo-
vale. 100 oseb je bilo ranjenih, 3 ubite.
Ministrstvo je predavanja do jeseni usta-
vilo. Dijaški nemiri pa še niso ustavljeni.
Revolucionarnosti in svobodoljubja ruske
mladine knuta in nagajka pač ne ubijeta
nikdar!

Revolucija v Španiji

Nesrečna, do kosti klerikalna Španija
ne pride iz nemirov, meščanskih bojev in
revolucionarnih štrajkov. V Barceloni so
začeli kovinski delavci pred 2½ mesecem
štrajkati. Tem so se pridružili polagoma
še komiji, lekarniški pomočniki, natakari,
domaši posli, pometarji ulic, strojniki, že-
lezničarji, delavci v tovarnah in lukah,
postreščki, vratarji in vozniki, skratka de-
lavci najvišjih in najnižjih vrst brez izjeme
in razločka. Gledališča, kavarne, gostil-
nice, prodajalnice, tovarne, delavnice, ves
promet na železnicah in na ulici, ves obrt
skratka vse je zaprto in počiva. Štrajk,
ki se začel v Barceloni, se je razširil preko
vse Katalonije ter se raztegnil tudi na
sosednji pokrajini, na Aragonijo in Valen-
cijo. Povsod ima ta štrajk značaj politične
revolucije. V Barceloni se že več dni vrše
krvavi poulični boji, a tudi v Badaloni,
Villanuevi, Geltru, Sabadellu, Mauresi, v
Sevilli, Y-Bilbau, Saragossi in Valenciji
ter v drugih mestih in trgih se je preli-
vala kri. Tudi v Madridu vre ter so de-
monstracije plenili, streljali in napadali
policijo, orožništvo in vojaštvo. Ubitih je
bilo samo v Barceloni nad 40 oseb, are-
tovanih pa je že več sto. Vlada dolži
anarhiste, da so zakrivili nemire. V Bar-
celoni štrajka in eksceduje okoli 100.000
delavcev. Vojaštva je povsod premalo.
Cene živil so narasle, beda nižjih slojev
narašča, s tem pa razburjenje. Poštni pro-
met je ustavljen ali omejen. V Barceloni

šnjega ženstva, potem se prav čisto nič
ne ve, ali bi se človeštvo v kulturi ne
bilo vzlic temu dvignilo do današnje vi-
sočine, in ali bi zemlja vzlic temu bila
na slabšem, kakor je dandanes. Te moje
besede niso nikakor smešne, ali vsaj ne-
tako smešne, kakor bi se menilo na prvi po-
gled: ni namreč naravnost izključeno, da
bi se splošno človeško mnenje svoj čas
ne bilo moglo tako zasukati, kakor sem
omenil. Saj poznamo vališko vas, kjer so
že nekaj stoletij razmere tako pomešane,
da opravljajo moški posel ženske in ženske
posel moškega; se ve, nekatere reči, ki se
sploh spremeniti ne dajo, so izključene!
A vzlic temu se omenjena vas nahaja v
prav dobrem blagostanju, in kakor pišejo
opazovalci, so v ti vasi običaji in navade
mnogo milejše, je v ti vasi dosti manj
surovosti, dosti manj pijančevanja, kakor
v drugih vaseh, kjer izvršuje moštvo ab-
solutno svoje kraljestvo.

Žensko gibanje, ki se je razvnelo po
celem svetu, četudi je v tem ali onem
pretirano, četudi kakor vsaka reka, kadar
je narasla, vlačí s sabo to ali ono plažo,
v svojem jedru je zdravo in opravičeno.

Ženska si hoče v človeški družbi
svojim duševnim močem primerno mesto
pri sodelovanju za kulturno razvitje in
kulturni napredek priboriti! (Dalje prih.)

so se že 18. t. m. rabili baje celo topovi.
Štrajkujoči imajo orožje, civilna oblastva
so brez moči in vojaška sila odločuje. Baje
odstopi Sagastovo ministrstvo ter se vo-
jaška diktatura poveri generalu Weylerju.
Povod štrajkom je izrabljanje delavstva,
sneđenost kapitalističnih, klerikalnih slojev,
skratka: velika beda in skrajna nezado-
voljnost delajočih in pridobivajočih vrst
naroda. Mogoče je, da se razširi sedanja
revolucija preko vsega kraljestva ter konča
klerikalno nadvlado, z njo pa poruši tudi
prestol sedanje dinastije.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži so bili iznova tepeni! Lord
Kitchener je sporočil iz Pretorije: General
Gilbert Hamilton je naznanil, da je imel
19. t. m. na maršu v Nigel pri Klippanu
s sovražnikom boj, tekom katerega so
Buri levo krilo konjenišтва obkolili in od-
rezali. Dva častnika sta bila težko ranjena,
dva moža ubita in 46 ujetih. Buri pa so
kasneje ujetnike zopet izpustili. Hamilto-
nov oddelek je bil preslab, da bi mogel
pregnati Bure iz utrjenih pozicij, zato je
odmarširal v Nigel. — Hamiltonov od-
delek je bil gotovo velik, saj ga je vodil
general. Vendar se ta oddelek ni upal na-
skočiti Burov, nego jo je popihal, izgu-
bivši 50 mož. Gotovo je bilo Burov mnogo,
da so napadli Angleške konjenike. Kdo
je bil njih poveljnik, tega Kitchener ne
pove. Da bi nekoliko zmanjšal neugodni
vtisk svojega poročila, dostavlja, da se je
polkovniku Mackenzieju posrečilo severno
jezera Banagh ujeti celih deset Burov.
Bržčas so bili zopet starci, ženske in
otroci, česar angleški poveljniki nikdar ne
povedó. Burska poveljnika Fouché in
Odendaal stojita zahodno Barkley-Easta
baje s 100 možmi. Fouché je bolan. V
bitki pri Basbergu blizu Boshofa 16. t. m.
so imeli Angleži 5 mrtvih in 9 ranjencev.
7 mož se pogreša. V bitki ob Klip-Riverju
12. t. m. so Buri pobili Angležem 2 čast-
nika in 49 mož, ranili pa 8 častnikov in
76 mož. To je bil torej hud poraz An-
gležev! Zadnje dni je umrl radi ran 1
častnik in 48 mož. V bolnišnice pa je
bilo sprejet 301 mož, 11 častnikov se je
moralo vrniti domov. Izgube Angležev so
potemtakem vsak teden velike. Dunajski
zdravnik dr. Albrecht, ki je pripeljal seboj
v Evropo otroke generala Bothe, smatra
položaj Burov jako ugodnim. Na bojiščih
je že 20.000 obojestranih Burov, Angleži
so baje demoralizirani. Kitchener začne
baje v kratkem mirovna pogajanja. Ki-
tchener hoče vse ujetnike v koncentracij-
skem taborišču pri Pieterburgu poslati v
Natal. Tam bodo varnejši, da jih Buri ne
osvobodé, pa tudi ugodnejše razmere so
ondi.

Najnovejše politične vesti.

Sladkorna konferenca je skle-
nila enoglasno, odpraviti s 1. septembrom
1903 vsakršne sladkorne premije. —
Italijanska zbornica se je odgo-
dila na nedoločen čas, da se izbere novo
ministrstvo. — Carinska pogajanja
med Avstrijo in Ogrsko so imela
vseled ministrskih posvetovanj zadnjega
tedna nekoliko uspeha, ker so se v pre-
pornih točkah vsaj zblížali. — O stanju
angleške armade v Južni Afriki
poroča vojni urad, da je bilo 1. januarja
1902 vseh mož 237.000, a izmed teh jih
je ležalo v bolnišnicah 11.000 — O poto-
vanju avstrijskega prestolona-
slednika v Peterburg prorokujejo
oficijozni ruski listi dalekosežne uspehe v
bodočnosti. — Dva kitajska topa
je podaril nemški cesar našemu cesarju.
Topa sta shranjena v dunajskem arzenalu.
— Francoski predsednik Loubet
obišče baje v poletju tudi švedski in nor-
veški dvor. — Veselje nad odhodom
dež. namestnika Merveldta so po-
kazali dijaki v Tridentu z javnimi proces-
sijami. Deželni šolski svet je zapovedal
ravnateljstvu, uvesti zoper vse dotične
dijake disciplinarno preiskavo. — So-
žalje s Tržačani prepovedano. Ti-
rolski namestnik je pismeno grajal župan-
stvo v Tridentu, ker je pokazalo sožalje
s Tržačani z razobešenjem žarne zastave
na magistratnem poslopju. Zastavo je za-
povedal odstraniti. — Popruskem uzoru
je začela postopati naša učna uprava.
Dva ruska slušatelja lvovske politehnike
sta dobila ukaz, zapustiti avstrijska tla v
6 dneh brez navedenega vzroka. —
Poskus splošnega štrajka so na-

pravili dne 21. t. m. delavci v Turinu.
Na razpolago je bilo takoj 3 tisoč oseb.

Dopisi.

Z Dunaja. (Gogoljeva slav-
nost.) Ne mine skoro leto, da ne bi
številna slovanska kolonija na Dunaju
skupno slavila slavnega sina jednega na-
rodov slovanskih. Še nam nista zginila iz
spomina prelepi slavnosti Prešerna in Pu-
škina. Tako so dunajski Slovani tudi letos
obhajali spomin velikega genija slovan-
skega, slavnega ruskega pisatelja Niko-
laja Vasiljeviča Gogolja, in
sicer petdesetletnico njegove smrti. Da
vredno proslave vsem Slovanom dobro
znanega Rusa, so se združila akademična
društva »Akademický spolek«, »Balkan«,
»Bukovina«, »Slovenija«, »Zora« in »Zvo-
nimir« z društvom »Kružok ljubitelj
ruskago jazyka«, in skupno priredila dne
20. svečana literarno-dramatski večer v
Gogoljev spomin. Prva točka na vspeh
je bil jubilejni govor dr. Verguna, ki ga
poznamo Slovenci izza predavanj v Ljub-
ljani in Celju, in ki si je za prireditev in
krasni vseh slavnosti pridobil največ za-
slug. Nato so sledili govori zastopnikov
vseh šestero akademičnih društev. Za
»Slovenijo« je govoril njen predsednik
cand. med. Mavricij Rus. V krasnem go-
voru je povdarjal, kako veliko moralno
oporo imamo Slovenci v ruskem narodu
in njega velmožeh. Nato je povedal, v ko-
liko Slovenci že poznamo Gogolja, osobito
njegove »Mrtve duše« in »Revizorja«, ki
se je igral v ljubljanskem slovenskem
gledališču. — Po govorih se je pela baš
za ta večer zložena jubilejna kantata, in
deklamoval del monologa »Zapiški blaz-
nika«. Slednjič so igrali diletanti popol-
noma umetniško Gogoljevo komedijo »Že-
nitev«. Lepi večer se je zaključil s skup-
nim komerzom.

Gogoljeve slavnosti so se udeležili
prvi krogi dunajskih Slovanov. Med ude-
leženci je bilo tudi dosti Slovencev. Da
je bila dvorana in galerija nabito polna,
kaže, kako priljubljene so vseslovanske
slavnosti na Dunaju, v katerih kroniko je
vstopila kot vredna vratnica Gogoljeva
slavnost. —e—

Iz črnega grabna. V teku zad-
njih dni minolega predpusta je znani na-
rodnjak g. Fran Konšek iz Trojan priredil
v svojih prostorih zabavo, katere se je
vdeležilo mnogo, večinoma domačega ob-
činstva. Povodom te prilike je bilo na-
branih 100 K v korist revežem trojanske
občine. Če vpoštevamo žalostne socijalne
razmere ljudstva, treba priznati, da na-
brana svota jasno karakterizira našega
kmeta, ki je v človekoljubno svrhu vedno
pripravljen doprinesiti svojo žrtev. Značilno
pri tem je tudi dejstvo, da se med pri-
doblenim denarjem ni nahajal niti jeden
duhovniški vinar. Ti črni gospodje Črnega
grabna so namreč goreči za ljudski blagor
le tedaj, kadar so polni njihova vreča, za
sestradanega ali bolnega siromaka pa ni-
majo srca. Kaj hočemo, je že tako na tem
ožilindranem svetu, da liberalce daruje v
dobrodelni namen groš, rimski duhoven
pa — figo. Priporočamo trojanskim na-
prednjakom in sploh ljudstvu šentgotardske
fare, da to duhovensko darilo povrnejo
kvaterno nedeljo, ko bo ofer za nepo-
trebne škofove zavode.

Izpred sodišča.

Stebri katoličanstva. Kakor
smo v sobotni notici že poročali, se je
vršila pred ces. kr. deželno sodnijo pod
predsedstvom g. deželnosodnega svetnika
Andoljškega velika obravnava proti raz-
nim zagrozenim klerikalcem z Rakeka,
koji se zbirajo okrog starega in obče zna-
nega župana Modica. Obravnava je dokaz,
da pride tudi pristna katoliška vest prav
lahko v konflikt s kazenskim zakonom,
da ne vzgaja samo »grešni liberalni na-
zor« vsakovrstno zlo, temveč da cvete
tudi v blaženi senci hvalisanega katoličan-
stva v kljub vsem dogmam in zapovedim
evetka zločin... Na zatožni klopi sedi
sedem takih eksmplarov, in sicer so to-
ženi: Janez Poženel, vulgo »Rutarjev«, leta
1844. rojeni delavec, zadnjič v Ajdov-
ščini stanujoč; Janez Slabé, leta 1884.
rojeni hlapec pri Urbasu na Rakeku; An-
drej Modic, l. 1841. rojeni in že pred-
kaznovani posestnik in župan na Rakeku;
Franc Zorc, l. 1878. rojeni delavec na
Rakeku; Meta Modic, gospodinja v žu-
panovi hiši, Andrej Krmaular, leta
1842. rojeni bajtar na Ivanjem Selu in

končno Anton Zavdnik, vulgo »Žem-
ljare«, l. 1870. rojeni delavec iz Planine. Iz
obtožnice in zaslišanja je razvidno, da se
je iz gozdov kneza Windischgrätzja tako-
rekoč sistematično kradlo divjačino, da je
bila v Rakeku cela družba lovskih tatov,
katerih središče je bilo pri županu. Obtož-
nica obsega 15 točk, večinoma lovskih
tatvin in sokrivde, potem krivo pričevanje
in nagovarjanje na krivo pričanje. Andreja
Krmaularja zagovarja dr. Ivan Tavčar, za-
govor tožnih klerikalcev in župana pa je
prevzel dr. J. Brejo.

Cela stvar je prišla slučajno na dan.
Pred kratkim se je vršila obravnava proti
posestniku Urbasu z Rakeka in ob tej
priliki je omenil Urbasov hlapec, da bi
imel o županu in njega pristavih marsikaj
povedati. Stražniki so napravili precej pre-
iskavo in izvedle so se čudovite stvari.
Toženec Poženel je že dolga leta sem
srne kradel. Kadar se mu je posrečilo,
dobiti kako srno, jo je nesel k županu
Modicu. Tako tudi leta 1898. Sicer pravi
Poženel, ki je prav navihan, da je župan
ni hotel vzeti in tudi župan taji vse, češ,
v njegovi hiši se je pač janjce jedlo, ni-
koli pa srne; mogoče je pa — tako se
sliši iz njegovega zagovora — da so mu
skuhali mego srne in on ga je kot janjca
jedel! Priča Obreza pa, ki je bila l. 1898.
pri županu dekla, izpove, da je sama »srno
drla«, ko jo Poženel županu prinesel, in
da je morala kožo v gnoj zakopati. En-
krat l. 1899. pa je Poženel imel zopet v
gozdu v listju zakopano srno. Ker je bila
težka, je šel po hlapca Slabeta in vsak
sta jo nesla nekaj časa na potu do
župana. Poženel je šel k županu Modicu
in od tam prinesel denar, kojega je delil
s Slabetom. Župan taji seveda zopet vse;
sicer je pa že pri prvem zaslišanju žan-
darje prav pošteno nalagal. 3. točka ob-
tožnice toži župana in Meta Modic, ker
sta nagovarjala dekla obrezo, naj o ukra-
deni srni molči, češ, da »bo bolje zanj«. Žu-
pan taji seveda zopet; sploh obstoji nje-
gov zagovor le iz vednih: »Ni res, ni res,
ni res —«. France Zorc, tudi navdušen
katoličan, je tožen, ker je nagovarjal hlapca
Slabeta, naj pri sodnji krivo priča. Dejal
mu je, naj pri sodnji reče, da je bila vsa
ovadba izmišljena. Če to naredi, dobi od
župana toliko denarja, da pojde lahko v
Ameriko. Če pa ne, potem ga bode »gre-
valo«; župan je bil že v Ljubljani pri ne-
kem »fejst dohtarju« ki bode Slabeta že
noter spravil. Lep denar bo lahko zaslu-
žil, če hoče biti pameten. Župan ga bode
le »za špas« radi razžaljenja časti tožil;
bode kvečjemu 8 dni dobil; za vsak dan
pa mu bode župan 5 gld. dal! Tako je
katoličan Zorc hlapca h krivi prisegi na-
govarjal! Naravno je, da to ni iz lastnega
nagiba storil, temuč da mu je bilo naro-
čeno, naj izvrši to povsem katoliško nalogo.

Druge manj zanimive točke iz ob-
tožnice govore o raznih tatvinah tožnih.
Poženel je seveda povsod udeležen, a
vedno trdi, da »ni navajen krasti in la-
gati«. Župan zanika vse. Maščevalnost ka-
toličanov se pokaže v tem, da denuncira
Poženel Slabeta kot tata brez vsakega do-
kaza samo radi tega, ker je isti slabo iz-
povedal zanj in za gospoda župana. Po
dolgem zaslišanju, ki je trajalo do pozno
v noči in v katerem je nastopilo 8 prič,
so pričeli govoriti državnega pravdnika in
zagovornikov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani 24. februarja.

— Osebnosti. —

Višji okrajni
komisar v Krškem gosp. Viljem baron
Rechbach je premeščen v Postojno. —
Suplent na I. državni gimnaziji v Ljub-
ljani gosp. Anton Jeršinovec je minoli
teden napravil na dunajski univerzi pro-
fesoraki izpit iz klasične filologije — Gdč.
Ema Pleško, doslej radovoljka na mestni
slovenski dekliški šoli pri Sv. Jakobu, je
imenovana za pomožno učiteljico na dvo-
razrednici pri Sv. Petru v Ljubljani.

— Klerikalne spletke. —

V namen,
da bi delali zgago pri dopolnilnih volit-
vah na Krasu, razširjajo klerikalci vest,
da se deželni poslanec Štrekelj odpove
mandatu. Ta vest je popolnoma neres-
nična in jo klerikalci le razširjajo, da bi
volilce begali.

— »Katoliško društvo za
služkinje«. Pravila tega društva, o ka-
terem smo že svoj čas govorili, je vlada
potrdila. Ker od tega društva ni pričako-
vati nič drugega, kakor da bo posle pri-
pravilo ob njih trdi zaslužek, opozarjamo
znovič vse gospodarje in gospodinje, ki
imajo kaj srca za svoje služkinje, naj
posle posvare, da se ne bodo dali vjeti
na te limanice.

— Repertoir slovenskega
gledališča. Radi hripavosti g. Grunda
se je njegovo gostovanje preložilo na po-
znejši čas, jutri pa bo zato gostovala
gospa Polakova v Heldovi burki
»Šivilja«, ki je dosegla lani največji

uspeh s svojimi velekomičnimi situacijami, dovtipi in prizori. G. Polakova igra šiviljo Žefko Klepetec in zapoje več vložk.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj popoldne so igrali »Revčka Andrejčka«, zvečer pa burko »Njen korporal«. Gospa Polakova je stalna privlačna sila. Njej se je tudi za hvaliti, da je doživel »Njen korporal« dvojje polnih hiš; — brez nje bi morda ne prenesli te Costove burke dvakrat. Tako pa je naše občinstvo tudi včeraj prihitelo v obilnem številu se prav dobro zabavat ter se naslajati nad svežim njenim glasom in naravno, temperamentno njeno igro. Kar smo prvič pisali o njej in o nositeljih glavnih ulog, moramo ponavljati tudi danes, a tudi v obče se ni igralo slabše kot prvič, v detajlu semintja še boljše. Zlasti nam je ugajal »njen« korporal, g. Dobrovolny, ki je v slovenskem jeziku bolj resna in imponujoča kot komična figura, a tudi kot tak mi je ugajal. Verovškov papa Copat je izborni tip. Zlasti mimika Verovškova v tej ulogi je dobra in izrazovita; izzval je parkrat s svojo fiziognomijo cele salve smeha, — ravno tako »punčica« njegovega očesa, njegov nesrečni Rudi, gosp. Danilo, ki je prav dobro karakteriziral vojačka in tudi ni preveč karikiral. Gosp. Boleška je vrl komik, ki zna občinstvo zabavati, zlasti ono na galeriji in v parterju. Včasih pa je le preveč — clown. Est modus... Sicer pa izredno ugaja, ker je agilen, vedno ajour in tako siguran. On je mlad igralec eminentne igralske nadarjenosti in je že zdaj eden najboljših igralcev, kar smo jih imeli. Omeniti moram danes tudi obe gospe Danilovo in Dragutinovičev. Čeprav mala uloga, a vendar markantna in dobra figura v igri je bil brat Dalmatinac, g. Dragutinovič. Kratko: igralo se je prav »flott« in »Njen korporal« je tudi na našem odru dosegel prav lep splošen efekt, kolikor ga burka take vrste sploh doseči more...

Oblak.

— **Javno predavanje.** Včeraj je v »Mestnem domu« g. prof. Perušek dokončal svoje velezanimivo predavanje o postanku, razvoju in propadu jezikov. Številno občinstvo mu je z burnim pritjevanjem izrazilo svoje priznanje.

— **Ljudska šola pri Sv. Petru v Ljubljani** se začasno razširi v dvorazrednico. S tem se je napravil zopet mal korak naprej za skrajno zanikarno šolstvo na periferiji Ljubljane. Občina Moste s Selom in zunanjim Vodmatom je brez vsake šole ter jim je moral doslej zadoščati le en razred pri Sv. Petru.

— **Domača umetnost.** Fotograf g. Davorin Rovšek je razstavil več slik povečanih na bromov papir v svoji razložbi ob hiši gosp. Kleina, v razložbi gg. Gričarja & Mejača pa krasno pastelno fotografijo. Opozorjamo občinstvo na umetno pogojeno delo domače tvrde.

— **Svarilo pred kupovanjem srečk.** Iz zanesljivega vira se nam poroča, da je leta 1855. v Ketih, politični okraj Biala, rojeni in tja pristojni avstrijski državljani Ivan P. Wojtan v Amsterdamu pod tvrdko »Fortuna« ustanovil komisijarno in bančno poslovanje. Z ozirom na dosedanje dotično poslovanje imenovanega v Drazdanih in Bazlju je mnenje opravičeno, da se bode novo Wojtanovo poslovanje v enaki smeri gibalo, kakor ono, ki smo ga pričetkom majnika preteklega leta o nekkih enakih tvrdkah označili, da si namreč mnogoštevilni agentje, ki tudi po Avstrijskem in Ogrskem potujejo, se posebno v krogih revnejšega ljudstva s tem kupovalce srečk pridobiti prizadevajo, da jim na dobitke delajo sleparske obljube, dočim vrednost srečk niti one svote ne doseže, ki jo kupec plača. Noben slučaj ni znan, da bi bile stranke, ki so stopile v zvezo s takim podjetnikom, pred materialno škodo obvarovane ostale; se posebno pa se je ogibati takih agentov, ki srečke na obroke prodajajo. Naj bi bilo to ljudem v svarilo.

— **Umrli** je v Novem mestu v starosti 58 let vdova deželno sodnega svetnika, gospa Karolina Jagodič roj. Illovsky. N. v m. p.

— **Porotno sodišče v Novem mestu.** Dne 3. marca se začne v Novem mestu zasedanje ondodnega porotnega sodišča. Porotniki so gg.: Klun Fran, go-

stilničar v Lienfeldu; Hartman Josef, trgovec in posestnik v Vel. Laščah; Kužnik Anton, posestnik v Trebnjem; Malešič Ivan, posestnik in gostilničar v Metliki; Kiffner Fran, posestnik in kolar v Metliki; Rade Mihael, posestnik in mesar v Predgradu; Perz Fran, posestnik in gostilničar v Lienfeldu; Bukovec Ivan, posestnik in gostilničar v Mrzli luži; Bevk Jernej, posestnik in Dobravi; Ožura Jos., posestnik v Osilnici; Kermesec Fran, posestnik in kovač v Metliki; Plut Ivan, kmet v Ručetni vasi; Šmalcel Jos., posestnik in župan v Lazah; Vukšinič Davorin, oskrbnik v Metliki; Kobe Ivan, posestnik in trgovec na Vrhu; Maurin Peter, posestnik in gostilničar v Brezovici; Hrovat Ivan, posestnik v Šent Jerneju; Drobnič Jurij, posestnik in gostilničar v Sodražici; Kure Ivan, posestnik in gostilničar v Zagorcu; Vehovec Alojzij, posestnik in gostilničar v Žužemberku; Zaje Jos., posestnik v Bičah; Globočnik Ivan, veleposestnik na Dobravi; Adlešič Miko, kmet v Adlešičah; Drmelj Alojzij, posestnik in gostilničar v Boštanju; Zupančič Fran, posestnik v Mirni peči; Golia Ivan, posestnik in trgovec v Metliki; Cetinski Matija, posestnik in gostilničar v Moravi; Špehar Jurij, posestnik v Špeharjah; dr. Kuhar Andrej, c. kr. notar v Žužemberku; Šuštaršič Jurij, trgovec in gostilničar v Deskovi vasi; Geltar Karol, posestnik v Črnomlju; Majzelj Anton, gostilničar in mesar v Št. Jerneju; Jerman Matija, posestnik v Srednji vasi; Milek Matija, kmet v Adlešičah; Novoselc Fran, posestnik in trgovec v Št. Jerneju; Röthel Albert; mlinar v Koprivniku. Namestniki so gg.: Parkelj Alojzij, posestnik v Prečnji; Seidl Fran, posestnik in trgovec v Novem mestu; Kavšek Jakob, posestnik v Dol. Kamencah; Pauser Adolf ml., posestnik in trgovec v Novem mestu; Kukman Ivan, posestnik v Cegelnici; Prijatelj Fran, posestnik v Novem mestu; Osolnik Peter, posestnik v Muhaberju; Božič Fran, posestnik in trgovec v Novem mestu; Pavček Ivan, posestnik v Cegelnici.

— **Semenj v Črnomlju.** Letošnji velikonočni veliki semenj se vsled praznika Marijinega oznanenja vrši v Črnomlju v ponedeljek 24. marca 1902.

— **Nesreča na postaji Zidan most pred sodiščem.** Kakor znano, je dne 30. julija l. l. na postaji Zidan most vsled napačnega ranžiranja zadel tovorni vlak ob prazno lokomotivo. Pri tem je stisnilo pisarju Ferd. Fritzu prsi, da je v par urah umrl, a sprevednika Winderja je vrglo s tako silo s sedeža na progo, da si je pretresel mozeg ter bo celo življenje hiral. Državno pravdnništvo celjsko je obtožilo kot krivce nesreče: žel. asistenta Pipana in Kneisla, prestavljalca Koritnika in Skandreta, strojnika Mettla ter čuvara Majcena. Celjsko okrožno sodišče je obsodilo dne 21. t. m. asistenta Kneisla v 1 mesec strogega zapor, Koritnika v 14 dnevni, a Skandreta pa v 6 mesečni strogi zapor.

— **Liguori v Kozjem.** Iz Kozjega se nam piše: Poročali smo zadnjič, da sta dekan Bosina in dr. Jankovič našega vzornega kaplana pred žendarmijo obdolžila, da je kaplan v bralno sobo vdrl in jo s svojim blatom onesnažil. Rekla sta žendarmu tudi, da bodeta vzrok, zakaj je kaplan to storil, pred sodnijo naznanila. A glej! Ko je prišlo do sodnijskega zaslišanja, sta naša dva resnicoljubja po Liguorjanskem nauku: »Si fecisti, nega«, — vse tajila in izjavila, da nista kaplana nikoli sumila! To se pravi: Žendarm je nesrečno ovadil. S tem je prišla vsa zadeva v nov štadij. Liguorjanca Bosina in Jankoviča bodeta zdaj še od žendarmije to žena! Tako je prav.

— **V Gorici** namerava napraviti neka dunajska družba električni avtomobil-omnibus za 30 oseb.

— **Po nemirih v Trstu.** Policija tržaška se je hudo blamirala. Najprej je razglasila, da je aretovala štiri anarhiste in jih popisala kot silno nevarne subjekte, tako da je ves svet mislil: zdaj so pa do bili prave provzročitelje tržaških izgrediv. Toda triumfiranje tržaške policije je vzelo klavren konec. Sedaj je morala vse te štiri »nevarne« anarhiste izpustiti, ker jim niti najmanjše stvarice ni mogla dokazati. Aretovani so bili brez vsakega vzroka. In še na kak živce razburjajoč način! Policijski uradnik je prišel s vojaškim oddelkom v gostilno in zaklical: »Roke v zrak!« Vo-

jaki so goste obstopili, policijski uradnik pa si je izmed njih izbral »anarhiste« ter jih odgnal v zapor. — Tržaški listi poročajo, da se ranjencem, kar jih je v bolnici, godi bolje, nekateri pa, da so še vedno v smrtni nevarnosti. — Značilen je razgovor, ki ga je v hotelu Delorme v Trstu te dni slišal neki naš prijatelj. Razgovarjal se je neki tržaški gospod z nekim precej visokim častnikom. Slednji je namreč povse resno pojasnjeval, da ko mandira tako namestnika Gočsa kakor ves Trst — vdova barona Reinelta, žena temne preteklosti, a čudovite eneržije in bistrovnosti. Da je na tem precej resnice, ve vsak, kdor količjak pozna tržaške razmere.

— **Potovalni učitelji za kmetijstvo na Primorskem.** Razpisana so tri mesta potovalnih učiteljev na Primorskem. Za jedno teh mest je določeno italijanski učni jezik, za drugi dve mesti pa slovenski, oziroma hrvaški.

— **Nedeljska kronika.** Mati in hči. V neki hiši na Poljanski cesti je bil včeraj zvečer velik izgrediv. Bivša natakara I. P. je prišla pijana domov in je zahtevala od svoje matere in sestre, da gresta z njo v gostilno pit. Ker tega nista hoteli storiti, je pijanka zagrabila škorenj in vdarila z njim mater po glavi, sestro pa je zagrabila za lase in jej jih je polno pest izpulila. Poklicali so policaja, da je naredil mir. — Oče in sin. Na Rimski cesti je neki malopridni sin napadel svojega očeta s polenom in ga dvakrat udaril. Prijel je tudi za sekiro in ga hotel še s to udariti, pa si je vendar premislil. — Mož in žena. Na Tržaški cesti sta se danes ponoči lovila mož in žena. Mož je baje ženi vzel stotak in je bil zato tepen. Zbežal je iz hiše, toda žena je tekla za njim na cesto, ga ujela in mu še par gorkih prisadila. — Vsak ni za kazino. Danes ponoči je prišel v kazinsko kavarno neki postopač, ker se ni hotel z lepa odstraniti, je kavarnar poklical policaja, da ga odstrani. Temu se je pa postopač uprl in le s silo so ga mogli odstraniti. — Pod vlak bi bila skorej prišla včeraj na železniškem prelazu na Dunajski cesti dva vojaka, katera sta pri zaprtih prečnicah šla čez železnični tir. Čuvaj ju je rešil. — Pretep med hlapcema. Na Poljanski cesti sta se sprla in stopla hlapca I. K. in I. N. Prvi je bil ranjen. — Z burkljami je napadel delavec pri električni cestni železnici I. P. delavko M. E., katera je prišla njegovo ženo tirjat za neki dolg. — Zaprl si služkinjo I. Č., ker je na sumu, da je svojemu gospodarju Jerneju Kalanu na Poljanski cesti št. 56 ukradla 40 kron.

— **Ogenj na južnem kolodvoru.** Danes dopoldne je nastal v skladišču na južnem kolodvoru v oddelku, kjer je mizarjska delavnica, ogenj, kateri pa se je pravočasno opazil in pogasil. Začel je bil tleti in goreti les, ki je bil okoli močno zakurjene železne peči naslonjen. Na lice mesta je prišla tudi požarna bramba, pa ni imela prilike stopiti v akcijo, ker je bil ogenj poprej pogašen.

— **Najdene reči.** V deželni policijski zbirnici je bila najdena zlata zapestnica.

— **Najnovejše novice.** Vojaški arzenal v New Yorku je zgorel, pri tem pa je zgorelo tudi 15 oseb, med njimi polkovnik in njegova žena. — Okrajni sodnik-poneverjalec. Sodni dvor v Szolnoku je obsodil okrajnega sodnika Karola Magajya v petletno ječo, ker je poneveril 80.000 K sirotinskega denarja. — 7 letni morilec. V Droste na Vestfalskem je pobil 7 letni sin oskrbnika Schmidta svoje štiri mlajše brate in sestre s sekiro. Otrok je slaboumen. — Zapuščina pok. podpredsednika dunajskega dež. sodišča Holzingerja je namenjena vsled oporoke kot ustanova revežem, ki so bili vsled hudo delstva oškodovani. — Ponarejanje milijonov. Vodja liverpoolske banke, Goudie, je ponaredil menic za 3 milijone kron. Obsojen je v 10letno ječo.

— **Dr. Emil Holub,** slavní češki preiskovalec neznanih afričanskih krajev, ki je vsled svojega predavanja osebno znan tudi v Ljubljani, je umrl v petek večer v Rotundi na Dunaju. Holub si je z neumornim delom pridobil neveljivo slavo med evropskimi učenjaki kot zdravnik, antropolog, etnolog, psiholog in na-

pravoslovec. Izdal je več učenih del, najbolj znani sta njegovi potopisni knjigi »Sedem let v Južni Afriki« in »Od Kapstadta v deželo Mašulumbov«. Te dve knjigi sta prevedeni v razne svetovne jezike. Smrtno kal si je dobil na potovanju po kužnih afričanskih krajih. Velikanske dragocene zbirke je daroval Holub raznim muzejem in šolam. Tudi Slovence je bogato obdaril.

— **Habsburška rodbina.** Vladajoča rodbina v Avstriji šteje po rojstvu najmlajše hčerke nadvojvode Frana Salvatorja in Marije Valerije 87 članov; razun cesarja je 32 nadvojvod in 55 nadvojvodinj.

— **Zopet Hilsner.** Češki listi ravno kar poročajo: V teh dneh se je zgledil Leopold Hilsner ter zahteval ponovljenje kazenske obravnave, da imenuje svoje sokrivce. Ta ves je obudila v kaznilnici na Pankraci veliko hrupa. Hilsner je povedal, da se je nadejal, da ga bodo njegovi soverci rešili iz ječe, ker se pa to ni zgodilo doslej, hoče vse povedati, kdo mu je pomagal pri umorih obeh deklet. Višje praško pravdnništvo je že poizvedelo o vsem ter pričelo s potrebnimi preiskavami. Kakor znano, je že enkrat zviti Hilsner na enak način nalagal sodnijske oblasti.

Društva.

— **„Splošno slov. žensko društvo“.** Včerajnji sestanek ob čaju je bil zopet jako animiran. Predavala je gosp. Smertnik o ženski organizaciji ter pobijala vse one predsodke, ki jih imajo moški še dandanes o službujočem žensstvu. Dotaknila se je tudi mimogrede razmer v sirotišču ter očitale z nekaj besedami žalostno stanje teh nesrečnih otrok.

— **Pogrebno društvo „Marijina bratovščina“** v Ljubljani je imelo v Mestnem domu ob obilni udeležbi 16. t. m. svoj redni občni zbor. Načelnik gospod Franjo Majer je poročal o delovanju društva za leto 1901. Na to se je razpravljalo o posameznih točkah dnevnega reda ter se je izrekla občna zahvala za požrtvovalnost in trud celomu odboru posebej pa še g. Štefanu Klunu za njegov izvanredni trud in izkušnost, da se je zamogla društvena hiša iz tako skromnimi sredstvi tako temeljito popraviti. Pri nadomestilni volitvi bili so zopet izvoljeni gospod Alojzij Breskvar, tajnik; Franjo Jeločnik in Štefan Klun, blagajnik; računskim pregledovalcem pa gg. Dragotin Dostal, Gostinčar Josip in Adolf Reich. Članov šteje društvo 2284 društveno premoženje pa znaša 49.417 K 24 h. — Nove člane sprejema društveni načelnik gospod Franjo Majer, zlatoklepar in posestnik v Ljubljani. Želeti bi bilo, da bi se to prekoristno društvo s pristopom novih udov še bolje okrepilo.

— **Ormoško ženske podružnice sv. Cirila in Metoda** občni zbor se vrši dne 2. marca ob 3. uri popoldne v dvorani okrajnega zastopa v Ormoži.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vrhnika 24. februarja. Pri občinskih volitvah v podobčinah so v vseh razredih liberalci sijajno zmagali.

Dunaj 24. februarja. Današnja seja poslanske zbornice se je začela ob treh popoldne. Pri proračunski razpravi govoril bo prvi dr. Ferjančič, ki se hoče posebno baviti s celjskim vprašanjem in s primorskimi razmerami s posebnim ozirom na iredento.

Dunaj 24. februarja. Mestna občina je za dr. Holuba določila častni grob. Pogreb je danes popoldne.

Dunaj 24. februarja. Nemški nacionalci in Vsenemci so včeraj sklenili kompromis za nižjeavstrijske deželnozborske volitve.

Dunaj 24. februarja. Uradoma se javlja, da sta bili miss Stone in njena spremljevalka končno vendar oproščeni. Bili sta 5½ meseca jetnici macedonskih hajdukov.

Lvov 24. februarja. Iz Jalte došla poročila naznanjajo, da se je bolezen grofa Tolstega obrnila na bolje. Temperatura je postala normalna, vendar je Tolstoj silno slab.

Beligrad 24. februarja. V političnih krogih se zatrjuje kot popolnoma gotovo, da je prišel črnogorski minister zunanjih del, vojvoda Gavro Vuković, v prvi vrsti v ta namen semkaj, da se dogovori glede srbsko-bolgarsko-črnogorske vojne konvencije.

Turin 24. februvarja. Štrajk je zadobil velikanske demenzije. Včeraj opoldne je množica hotela ustaviti tramvaj. Ker policija ni mogla razgnati napadalcev, je bila poklicana kavalerija. Ta je z orožjem posegla vmes. Mnogo ljudi je bilo ranjenih. Popoldne sta bila dva orožnika na cesti napadena in z noži umorjena.

Atene 24. februvarja. V parlamentu je posl. Trikupis napadel in oklofotal posl. Budurisa, ker je ta žalil napadalčevega sorodnika, umrlega ministrskega predsednika Trikupisa.

Pariz 24. februvarja. Deputacija praškega mesta z županom dr. Srbom, ki je prišla k slavnosti Viktorja Hugo-a, je bila sijajno sprejeta. Pozdravil jo je župan Dosset. Ogronomna množica je klicala „Živeli Čehi!“; Čehi so odgovarjali s klici „Živela Francija!“

Washington 24. februvarja. V senatu je senator Laurin obdolžil senatorja Tillmanna, da laže. Tillmann je planil čez klopi in zasolil Laurinu več zausnic. Nastal je pretep; sluge so le iz težka ločili pretepača in ju spravili iz dvorane.

Darila.

Za ubogo rodilno pesnika Jesenka: V splošnem slovenskem ženskem društvu nabrala gospica Lujiza Ravnikarjeva na „Čajem večeru“ 9 kron. Hvala! — Sveto smo odposlali na pristojno mesto.

„Henneberg-svila“

— e pristna, ako se naroča naravnost pri meni — za bluze in obleke v črni, beli ali pisani barvi, od 60 kr. do 14 gld. 65 kr. meter. Vsakomur franco in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci se dopošiljajo takoj. Dvojna poština v Švico.

G. Henneberg (17—2)
Seiden-Fabrikant (ausl. k. u. k. Hofl.), Zürich.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 74. Dr. pr. 1183.

V torek, 25. februvarja 1902.

Gostovanje gospe Irme Polakove, člana kralj. hrv. dež. gledališča v Zagrebu.

Prvič v sezoni:

Šivilja.

Burka s petjem v štirih dejanjih. Spisal Ludovik Heid. Vglasbil Karol Millöcker. Režiser R. Deyl. Kapelnik A. Mitrovič.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konc ob 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. v. in kr. polk. Leopold II. št. 27.

Pripravlja se: „Willem Tell“. Velika romantična opera v treh dejanjih. Spisala Hip. Bir in Jony. Godbo zložil G. Rossini.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
22.	9. zvečer	742,0	— 0,6	sl. svzhod	oblačno	15 mm.
23.	7. zjutraj 2. popol.	740,1 739,5	— 1,2 0,5	sl. svzhod sl. jvzh.	oblačno oblačno	15 mm.
24.	9. zvečer 7. zjutraj 2. popol.	739,8 737,1 735,7	— 0,6 — 1,7 — 0,6	brevetr. sl. jvzh. sl. jvzhod	oblačno oblačno oblačno	00 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje — 0,2° in — 0,4°, normale: 0,5° in 1,6°.

Potrjeni od najgloblejše žalosti javljamo vsem prijateljem in znancem vest o smrti svoje iskreno ljubljene matere, stare matere in tačče, gospe

Marije Sagorc roj. Lackner
trgovke in hišne posestnice

ki je v nedeljo, dne 23. t. m., ob 1/2. uri ponoči blaženo v Gospodu zaspala. Pogrebni izpovedi bode v torek, dne 25. t. m., ob 4. uri popoldne ob hiše žalosti v Florjanskih ulicah št. 24.

Sv. zadušne maše se bodo darovale v sredo, dne 26. t. m., ob 10. uri popoldne v mestni župni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, 23. februvarja 1902.

Fani Burger roj. Sagorc, **Luisa Sagorc**, **Ana Sagorc**, hčere. — **Eduard Burger**, c. kr. profesor, zet. — **Maria Eduarda Burger**, vnukinja. (475)

Potrjim s srcem naslanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tušno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, osir. sestra in svakinja, blagorodna gospa

Karolina Jagodic roj. Illovsky
c. kr. dež. sodišča svetnika vdova

dne 21. februvarja ob 10. uri zvečer, v 58. letu svoje dobe, po dolgotrajni, mučni bolezni, previdena s sv. sakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepomahljivo ranke se je v nedeljo 23. t. m. ob 4. uri popoldne na tukajšnjem pokopališču k večnemu počitku položilo.

Sv. maše za blagor pokojne duše se bodo služile v več cerkvah.

Predrago raniko priporočamo v molitev in blag spomin. (470)

Rudolfovo, dne 23. februvarja 1902.

Marija Jagodic, hči. — **Ljudevit Illovsky**, P. Alherik Illovsky, brata. — **Marija Kune** roj. Illovsky, **Matilda Starič** roj. Illovsky, sestri. — **August Kune**, trgovec in posestnik, **Jožef Starič**, c. kr. dež. sod. svetnik, svaka.

Brez posebnega obvestila.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.

Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Od nedelje, 23. februvarja, naprej in samo do srede, vštete 26. februvarja:

Turkestan in ruska osrednja Azija.

Nihče naj ne zamudi ogledati si vsak teden te veleznamiive plastične slike na steklu, ki so edine svoje vrste in napravljene nalašč za ta umetni zavod.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (474)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojakke do narednika 20 h.

Št. 4 729.

Razglas.

(472—1)

Podpisani mestni magistrat naznanja stavodolžnim mladeničem:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se bo vršil letos 13. in 14. marca v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožefa trgu, in sicer 13. marca za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani, 14. marca pa za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano.

Začetek ob 8. uri popoldne.

2. Stavljencem, odnosno tudi njihovim možkim svojem, ki se pozovejo k naboru, je priti v pravem času in snažnim na nabirališče, ter naj vložijo v pravem času potrebne dokaze, če se oglašajo za ugodnost:

- kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
- kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- enoletne prezentne službe (§ 25—29 voj. zak.).

3. Stavljenci, kateri žele ugodnosti po §§ 31—34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo se zgledati, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnostij, za ugodnost enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari stavno dolžnost ali v obče katero iz vojnega zakona izvirajočih dolžnostij, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné. 17. februvarija 1902.

Št. 6.078.

Razglas.

(471—1)

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870., št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtné plotove in hišne stene ne vrtili, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bodei pokončati nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče a najdalje do 15. maja.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morejo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdnih robih v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrci), pri oranji ali kopanji zemlje precej za plugom, z motiko ali lopato pobirati in ko pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 kron in če bi se te ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dné 13. februvarja 1902.

Župan: **Ivan Hribar**.

Mesečna soba

s posebnim vhom odda se s 1. marcem t. l. na Rimeki cesti št. 20, pritliče na desno. (454—3)

Službe išče

kot knjigovodja ali korespondent mlad mož, vešč več jezikov. Nastop takoj.

Ponudbe pod „Knjigovodja“ na upravnistvo »Slov. Naroda«. (467—2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curia, Genova, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 16. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genova, Curia, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Pohištvo

6 stolov v renesančnem slogu, 1 meter visoko ogledalo, 1 politirana omara, 1 bela kuhinjska miza, 1 zibelka, vse v dobrem stanu, je ceno na prodaj. (444—3)

Kje? pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Lepo stanovanje

s 4 sobami, kuhinjo, kletjo in podstrešjem, odda se takoj na Vodnikovem trgu št. 3, II. nadstropje.

Natančneje se izve istotam. (445—3)

Dobro ohranjena

Okna

kupi

(447—3)

L. Habat, Zagorje ob Savi.

Kovačnica

na vodno moč in z velikim kladivom, ležeča ob okrajni cesti v Begunjah na Gorenjskem se da v najem za več let ali pa se tudi prodaj.

Več pove **Mihail Horvat** v Begunjah na Gorenjskem. (466—2)

Poštna in brzojavna ekspeditorica

želi primerne službe. Zmožna je tudi samostojno poslovati. (473—1)

Ponudbe prosi pod „ekspeditorica A. Z.“ na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Proda se 4 do 6 konjskih sil močan, dobro ohranjen

parni stroj

s kotlom vred, pripraven za vsako manjšo obrt. Kurjave rabi za 84 kr. na dan.

Ogleda se lahko vsak dan v teku pri **Franu Burgerju**, mizarju v Spodnji Šiški. (469—1)

Zdravje, slast, veselje!

Vživajte

J. Klauer-ja pristni planinski

„Triglav“

pridelek iz žlahtnih gorskih rastlin.

Odlikovan v Parizu 1898!

Glavna zaloga: (415—8)

Edmund Kavčič v Ljubljani.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXII. (1902).

Izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Ustanovljeno 1839.

Semena

gospodarska, za zelenjad, cvetlična, gozdna, sadna, najboljše kakovosti ter zajamčene kaljivosti ponuja

(439—5)

semenarstvo

Václava Petzolda

v Pragi, I.,

edino v Havířské ulici čís. 394.

Za vrtno stroko ponuja zlasti: svetovnoslavne klatovske nagelje (klinčke) in vrtnice, sadna ter okrasna drevesa in grme, čebuljaste cvetlice i. dr. v veliki izbiri.

V lastnem interesu zahtevajte cenik gratis in franko, prodno si naročite semena.